

STANDARD UNECE FFV-25

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

ČEBULE

IZDAJA 2010

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2010

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za čebulo temelji na dokumentu ECE/TRADE/C/WP.7/GE.1/2010/14, ki ga je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. seji.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: [ail: agrstandards@unece.org](mailto:agrstandards@unece.org)

Standard FFV-25 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo čebule

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za čebulo sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Allium cepa L. skupine Cepa*, ki se potrošnikom dobavlja sveža, ne pa za zeleno čebulo s celimi listi in čebulo, namenjeno za industrijsko predelavo.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za čebulo v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, sme čebula glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- neznatno kvarjenje zaradi njenega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec proizvodov take čebule ne sme razstavljeti ali je ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti čebulice v obeh razredih:

- nepoškodovane,
- zdrave; izločene so čebulice, ki zaradi gnitja ali kvarjenja niso primerne za uživanje,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez poškodb zaradi pozebe,
- dovolj suhe za predvideno uporabo (pri čebuli za skladiščenje morajo biti popolnoma suhi vsaj prvi dve zunanji lupini in vrat),
- brez votlih ali trdih cvetnih stebel,
- praktično brez škodljivcev,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivci,
- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Poleg tega mora biti čebulni vrat zavrt ali gladko odrezan in ne sme biti daljši od 6 cm (razen pri čebuli, ki je spletena).

Čebula mora biti ustrezno razvita in v takem stanju, da lahko:

- prenese prevoz in ravnanje z njo,
- prispe v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Razvrstitev

Čebula se razvršča v dva razreda:

(i) I. razred

Čebula v tem razredu mora biti dobre kakovosti. Biti mora značilna za sorto in/ali tržni tip.

Čebulice morajo biti:

- čvrste in trdne,
- brez vidnih znakov odganjanja,
- brez izboklin zaradi motenega vegetativnega razvoja,
- praktično brez koreninic, vendar so te dovoljene pri čebuli, ki se pobere pred polno zrelostjo.

Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz čebule, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- neznatne pomanjkljivosti v obliki,
- neznatne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- neznatni znaki umazanosti, če to ne vpliva na zunanji luskolist in ne prekriva več kot ene petine površine čebulice,
- površinske razpoke na zunanjih luskolistih in manjkajoči deli zunanjih luskolistov, če je meso zaščiteno.

(ii) II. razred

V ta razred se uvršča čebula, ki ne izpolnjuje zahtev za I. razred, izpolnjuje pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Čebulice morajo biti primerno čvrste.

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če čebula ohrani temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- sledovi odrgnin,
- neznatni sledovi zajedavcev ali bolezni,
- majhne zarasle razpoke,
- neznatne zarasle poškodbe,
- koreninice,
- znaki umazanosti, če to ne vpliva na zunanji luskolist in ne prekriva več kot polovice površine čebulice,
- razpoke na zunanjih luskolistih in manjkajoči deli luskolistov na površini do največ ene tretjine površine čebulice, če meso ni poškodovano.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela.

Najmanjši premer je 10 mm.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, sme biti razlika v velikosti čebule v isti enoti pakiranja največ:

- 5 mm, če je premer najmanjše čebule 10 mm ali več, vendar manjši od 20 mm, če pa je premer čebule 15 mm ali več, vendar manjši od 25 mm, je razlika lahko 10 mm,
- 15 mm, če je premer najmanjše čebule 20 mm ali več, vendar manjši od 40 mm,
- 20 mm, če je premer najmanjše čebule 40 mm ali več, vendar manjši od 70 mm,
- 30 mm, če je premer najmanjše čebule 70 mm ali več.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za čebulo, ki ne izpolnjuje zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % čebule, ki ne izpolnjuje zahtev za ta razred, izpolnjuje pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % čebule, ki ne izpolnjuje niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnite čebule.

(ii) II. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % čebule, ki ne izpolnjuje niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnite čebule.

Poleg tega je dovoljeno, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % čebulic, ki kažejo zgodnje vidne znake odganjanja.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % čebule, ki ne izpolnjuje zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati le čebulo istega porekla, sorte ali tržnega tipa, kakovosti in velikosti.

Vendar se lahko mešanica čebule izrazito različnih tržnih tipov in/ali barv pakira skupaj v enoti pakiranja, če je izenačena po kakovosti, za vsak tržni tip in/ali barvo pa po poreklu.

Vidni del vsebine enote pakiranja (ali serije pri čebuli v razsutem stanju na vozilu) mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Čebula mora biti pakirana tako, da je ustrezno zaščitena.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje notranje ali zunanje poškodbe čebule. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Nalepke, ki so posamično nalepljene na čebulo, morajo biti take, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledov lepila ali poškodb na površini.

Enote pakiranja (ali serije pri čebuli v razsutem stanju na vozilu) ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja¹ mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

Za čebulo, prepeljano v razsutem stanju (neposredno naloženo na vozilo), morajo biti ti podatki navedeni na spremnem dokumentu, pritrjenem na vidnem mestu v vozilu.

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.²

B. Vrsta proizvoda

- "Čebula", če vsebina ni vidna od zunaj.
- "Mešanica čebule" ali ustrezno poimenovanje pri mešanici izrazito različnih tržnih tipov in/ali barv čebule. Če čebula ni vidna od zunaj, je treba navesti tržne tipe in/ali barve ter količino primerkov posameznega tipa oziroma barve v enoti pakiranja.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla³ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.
- Pri mešanici čebule izrazito različnih tržnih tipov in/ali barv različnega porekla je navedba vsake države porekla poleg imena tržnega tipa in/ali barve.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost, izražena z najmanjšim in največjim premerom.

¹ Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

² Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

³ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 1961.

Zadnjič pregledano leta 2010.
